

09.05.2023

Asia/7

§ 88

Toimenpideohjelma asunnottomuuden poistamiseksi 2023–2025

HEL 2023-004821 T 05 07 00

Päätös

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja Mikko Tamminen oli kutsuttuna asiantuntijana.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Meri Valkaman ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Toimenpideohjelma asunnottomuuden poistamiseksi 2023-2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta esittää kaupunginhallitukselle liitteenä 1 olevan Helsingin kaupungin toimenpideohjelman asunnottomuuden poistamiseksi 2023–2025 hyväksymistä.

Esittelijän perustelut

Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja Mikko Tamminen on kutsuttuna asiantuntijana.

Kuvaus ohjelmasta

Kaupunkistrategian mukainen asunnottomuuden poistamiseen tähtäävä toimenpideohjelma 2023–2025 on laadittu Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä. Ohjelma on tämän asiakohdan liitteenä 1. Toi-

menpideohjelman tavoitteena on poistaa asunnottomuus. Asunnottomuuden poistamisella tavoitellaan asunnottomien määrän vähentämistä siihen minimitasoon, mihin se on mahdollista vähentää. Ilman asuntoa olevia tulee olemaan jatkossakin jonkin verran, koska Helsinkiin hakeutuu uusia asunnottomia henkilöitä ja helsinkiläisiä joutuu eri syistä asunnottomiksi.

Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi on luokiteltu neljään kokonaisuuteen: asuntotuotanto, ennaltaehkäisy ja varhainen tuki, pitkäaikaisasunnottomien palvelut sekä tietotuotanto, viestintä ja yhteistyö. Toimenpideohjelmaan tunnistettuja toimenpiteitä on yhteensä 15. Tavoitteiden lähtötaso on vuoden 2022 tilastoissa. Tärkein tavoitemittari on asunnottomien määrä kokonaisuutena ja eri ryhmissä sekä lisäksi on asetettu asunnottomuuden poistamiseen kohdennettujen toimenpiteiden seurannan mittareita. Toimenpiteiden etenemistä seurataan vuosittain. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kaupunkiyhteistä toimialarajat ylittävää yhteistoimintaa sekä verkostoitunutta yhteistyötä palveluntuottajien, järjestöjen ja palvelujen käyttäjien kanssa.

Taustaa

Helsinki on sitoutunut vähentämään asunnottomuutta. Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 asetettiin tavoitteeksi asunnottomuuden poistaminen vuoteen 2025 mennessä. Kaupunkistrategian mukaisesti tehdään tarvittavat panostukset asunnottomuuden torjuntaan, tuetun asumisen ja muiden olemassa olevien palveluiden lisäksi kaupungin omaa vuokra-asuntokantaa hyödyntäen. Lisäksi vähennetään huonosisuutta ja kehitetään etsivää sosiaalityötä, kuten etsivää lähityötä ja aikuissosiaalityötä.

Toimenpideohjelma asunnottomuuden poistamiseksi 2023–2025 on jatkumoa asunnottomuuden aiemmalle vähentämiseen tähdänneelle toimenpideohjelmalle 2020–2022. Toimenpideohjelma asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi saatiin päätökseen ja toimenpiteissä edistyi pääsääntöisesti asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Toimenpideohjelman avulla saavutettiin päätavoitteeksi asetettuna asunnottomuuden puolittuminen yksinelävien osalta (-47 %) ja edistyi merkittävästi perheiden ja pariskuntien asunnottomuuden vähentämisen osalta (-38 %). Asunnottomuuden vähentämiseen vaikuttavia työtapoja kehitettiin ja uusia asumispalveluyksiköitä otettiin käyttöön. Resursseja kohdennettiin asetettujen tavoitteiden mukaisesti esimerkiksi asumisneuvontaan ja etsivään asunnottomuustyöhön. Näillä keinoilla tavoitettiin merkittävästi aiempaa paremmin avun tarpeessa olevia henkilöitä ja heidän asumisen ongelmiaan päästiin ratkaisemaan varhaisemmassa vaiheessa. Asunnottomuuden ennaltaehkäisemisen ja vähentämisen toimenpideohjelman aikana kehitetyt toimenpiteet jat-

kuvat, ja ne on vakiinnutettu normaalitoiminnaksi. Toimenpideohjelman aikana tunnistettuihin tarpeisiin kohdennettuja toimenpiteitä toteutetaan asunnottomuuden poistamiseen tähtäävän toimenpideohjelman 2023–2025 aikana. Asunnottomuutta vähentävillä toimenpiteillä on tiivis yhteys Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaan ja Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen paljon palveluita tarvitsevien asiakkaiden palveluihin.

Tämä asia käsitellään saman sisältöisenä kaupunkiympäristölautakunnassa 9.5.2023.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asunnottomuus on moniulotteinen ilmiö, eikä asunnottomuuden tilastollinen väheneminen anna riittävää kuvaa helsinkiläisten sosiaalisesta ja terveydellisestä hyvinvoinnista. Sosiaalinen ja terveydellinen huonous osaisuus voi jatkua asunnon saamisesta huolimatta ja asunnottomuuden riski voi olla uusiutuva. Asunnottomuuden poistamiseksi ja huonous osaisuuden vähentämiseksi on turvattava riittävä tuettujen asumiskäytäntöjen kapasiteetti pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi, paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen saata vuus ja saavutettavuus sekä asunnottomuuden ennaltaehkäisy ja varhainen tuki asumisen ongelmissa.

Alueellisesti kasautuvan huonous osaisuuden lisäksi Helsingissä osa väestöstä jää käytännössä yhteiskunnan ulkopuolelle hyvin vaikeaan asemaan. Tässä ryhmässä korostuu vaikeat päihde- ja mielenterveysongelmat, asunnottomuus, rikollisuus ja vajavaiset mahdollisuudet käyttää yhteiskunnan tavanomaisia palveluja ja osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan.

Helsingin ulkomaalaistaustaisen väestön osuus on suuri, noin 17 % (Suomi 5 %), ja osuus kasvaa edelleen. Väestöennusteen mukaan vuonna 2035 ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä on noin 22 %. Helsingissä on 25 % Suomen ulkomaalaistaustaisesta väestöstä ja pääkaupunkiseudulla noin puolet. Maahanmuuttajien asunnottomuus on jopa enemmän keskittynyt Helsinkiin kuin asunnottomuus kokonaisuudessaan. Monella maahanmuuttajataustaisella asukkaalla korostuu asumisneuvonnan tarve asunnon saamisen ja säilyttämisen tukena, koska heillä on puuttuvan tai heikon suomen kielen taidon, puutteellisten digitaitojen ja vähäisen yhteiskuntaan integroitumisen vuoksi vaikea tietää oikeuksiaan ja hyödyntää normaalipalveluja. Paperittomat ja liikkuva EU-väestö ovat osa Helsingin asunnottomuusilmiötä.

On inhimillisesti ja yhteiskunnallisesti tärkeää, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä toteutetaan toimenpideohjelman, jonka avulla asunnotto-

09.05.2023

Asia/7

muusuhan alla olevat, asunnottomat ja asumispalveluiden piirissä olevat saavat heille räätälöityjä ja kohdennettuja palveluja. Toimenpiteiden avulla tähdätään asunnottomuuden poistamiseen ja erityisen tuen tarpeessa olevien helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen eri ikä- ja väestöryhmät huomioiden.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Toimenpideohjelma asunnottomuuden poistamiseksi 2023-2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kanslia

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1